

KONKURRANSESITUASJONEN FOR BEARBEIDEDE LANDBRUKSVARER

2. KVARTAL 2020

31.08.2020

OM RAPPORTEN

- Rapporten er utarbeidet av Avdeling Handel og Industri i Landbruksdirektoratet.
- Hensikten med rapporten er overvåke konkurransesituasjonen for bearbeidede landbruksvarer, også kjent som RÅK-varer. Norske produsenter av slike varer blir heretter kalt RÅK-industrien.
- Konkurransesituasjonen overvåkes ved å innhente informasjon om salg av norskproduserte RÅK-varer, samt import- og eksportutvikling av slike varer. I tillegg presenterer vi internasjonal prisutvikling på jordbruksråvarer.
- Tall knyttet til salg av norske RÅK-varer er basert på søknader i RÅK-tilskuddsordningen. Ettersom ikke alle RÅK-varer er tilskuddsberettiget gir ikke tallene en fullstendig oversikt over norsk produksjon, men et bilde av utviklingen i produksjonen over tid.
- Import- og eksporttallene er basert på SSBs utenrikshandelsstatistikk.
- Tidligere kvartalsrapporter er tilgjengelig på [Landbruksdirektoratets nettside](#).

SAMMENDRAG

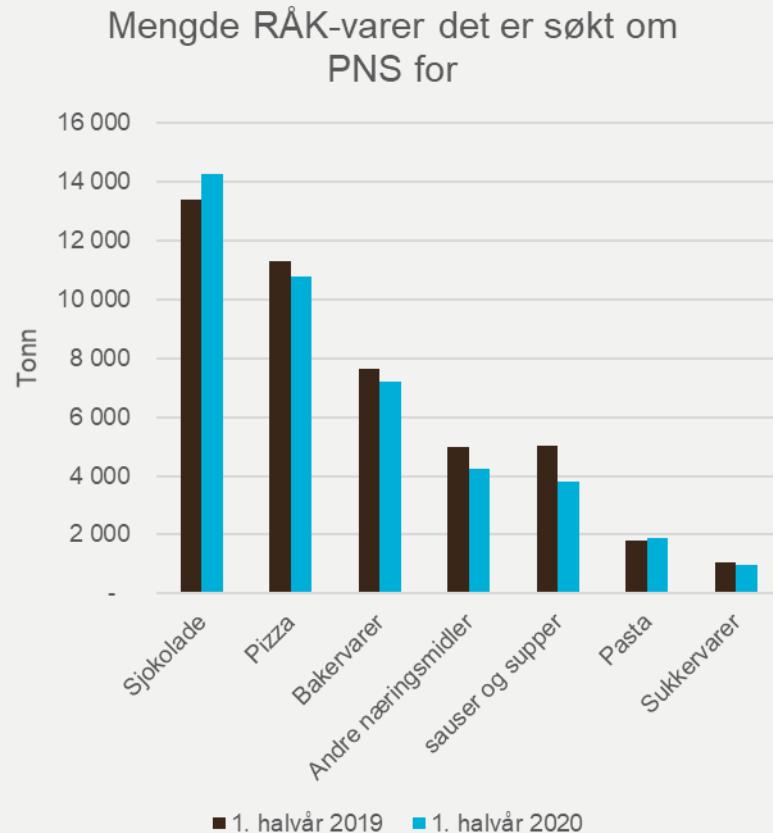
- Rapporten oppsummerer RÅK-industriens konkurranse situasjon i andre kvartal.
  - Søknadstallene fra norsk RÅK-industri viser at salget av RÅK-varer var lavere enn på samme tid i fjor.
  - En svakere valutakurs enn hva som ble prognosert ved satsfastsettelsen, ga isolert sett bedret konkurranseevne for norsk industri målt mot import fra EU.
  - På bakgrunn av betydelige endringer i de markedsmessige forholdene som dannet grunnlag for tilskuddssatser fra 1. januar, ble det fastsatt nye satser for tilskudd gjeldende fra 1. juli 2020.
  - Sett bort ifra mineralvann og øl, falt importen mot første kvartal 2020 og stod stille sammenlignet med samme periode i fjor. Fallet er større enn det som normalt forklares med sesongvariasjoner.

NORSK RÅK-INDUSTRI

TILSKUDD TIL RÅK-VARER

- Det ble søkt om prisnedskrivning (PNS) for totalt 43 131 tonn i første halvår, 5 % nedgang fra samme periode i fjor.
- Det ble søkt om eksportrestitusjon (XR) for totalt 4 415 tonn, 15 % lavere enn for tilsvarende periode i 2019. Det er et fall for de fleste varegruppene i ordningen.
- Vedlegg 1 og 2 viser en oversikt over mengde RÅK-varer det er søkt om PNS og XR for, første halvår 2020.

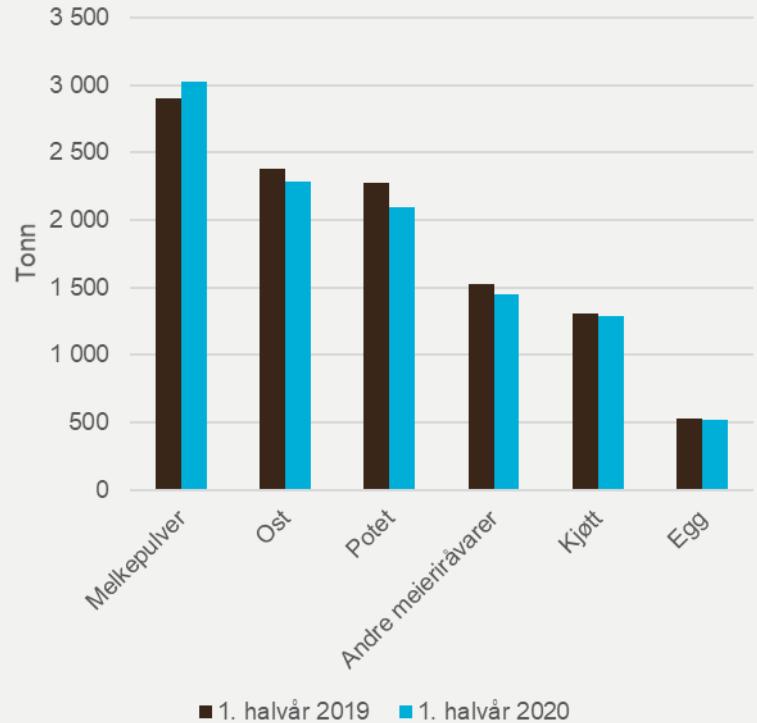

Kilde: Landbruksdirektoratet.

BRUK AV NORSKE JORDBRUKSRÅVARER

- RÅK-industrien er en vesentlig avtaker av norskproduserte meieriråvarer, egg, kjøtt og potet.
- Figuren viser råvarekvantum brukt i produksjon av RÅK-varer det ble søkt om prisnedskrivning (PNS) for, første halvår 2020.
- Den største innsatsvaren var meieriråvarer, tilsvarende over 6 700 tonn. Dette var hovedsakelig ost til pizza og melkepulver til sjokolade.

Råvareforbruk i RÅK-varer det har blitt søkt PNS for

Kilde: Landbruksdirektoratet.

VALUTAKURS OG INTERNASJONAL PRISUTVIKLING

VALUTAKURSUTVIKLING

- Rekordsvak kronekurs i første halvår ga økte kostnader ved import.
- Gjennomsnittlig valutakurs i første halvår 2020 var 10,73 kr per euro. I andre kvartal var gjennomsnittet 11,01 kr per euro.
- Prognosert valutakurs som lå til grunn for tilskuddssatsene i RÅK-ordningen i første halvår 2020 var 9,91 kr per euro.
- Ettersom den gjennomsnittlige valutakursen har vært høyere enn prognosert valutakurs, har dette medført en bedret konkurranseevne for norsk industri målt mot import av RÅK-varer fra EU i første halvår.

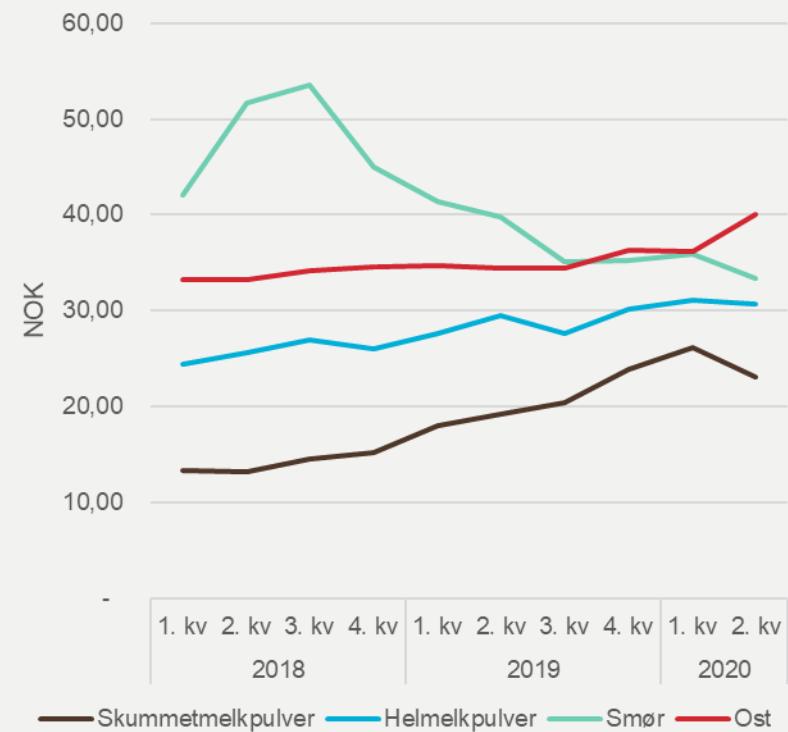
Kilde: Norges Bank

INTERNASJONAL PRISUTVIKLING

- På de neste sidene følger en kort oppsummering av utviklingen på internasjonale råvarepriser. Disse er i hovedsak innhentet i EU, og anses som representative for verdensmarkedsprisene. Prisene for andre kvartal 2020 er i hovedsak gjennomsnittspriser i perioden 1. mars 2020 til 31. mai 2020. Prisene gjelder for råvarer som benyttes av internasjonal RAK-industri og blir presentert i norske kroner.
- I første kvartal 2020 ble en valutakurs på kr 10,04 per euro benyttet for å regne om priser til norske kroner. I andre kvartal 2020 ble en valutakurs på kr 11,21 per euro benyttet. Isolert sett ga den svake kronekursen i andre kvartal en prisøkning på 12 % fra prisene som ble rapportert i første kvartal.
- På bakgrunn av betydelig endring i de markedsmessige forholdene i første halvår, deriblant valutakurs, ble det fastsatt nye tilskuddssatser i RÅK-ordningen med virkning fra 1. juli 2020. I den forbindelse ble det publisert informasjon om prisutviklingen på råvarer RÅK-industrien benytter. Denne informasjonen er tilgjengelig i [høringsbrevet](#) og i [fastsettelsesbrevet](#).

INTERNASJONALE MEIERIPRISER

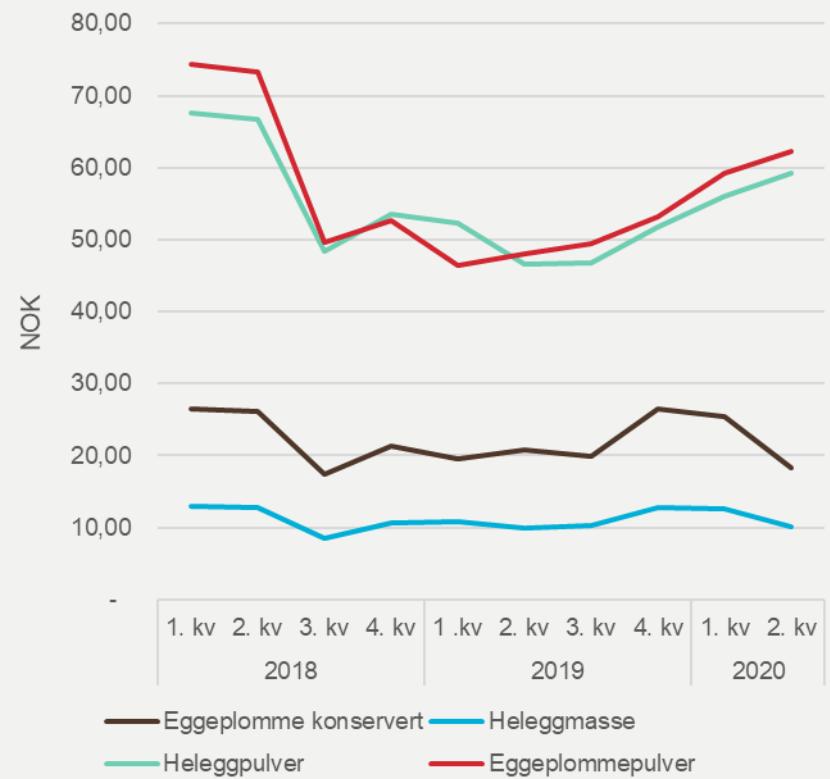
- Prisen på melkepulver sank i andre kvartal. Koronakrisen medførte redusert eksport fra EU, samtidig med økt produksjon av lagringsdyktige produkter.
- Prisen på smør sank betydelig i andre kvartal. Økt tilgang til melkefett ga økt smørproduksjon, mens korona medførte redusert eksport.
- Prisen på ost var relativt stabil i første halvår, men steg omregnet til norske kroner pga. valutakursutviklingen.

Kilder: Süddeutsche Butter- und Käse-Börse e.V Kempten (Allgäu), www.prodzuivel.nl, www.milchwirtschaft.de, EU Milk Market Observatory

INTERNASJONALE PRISER PÅ EGG

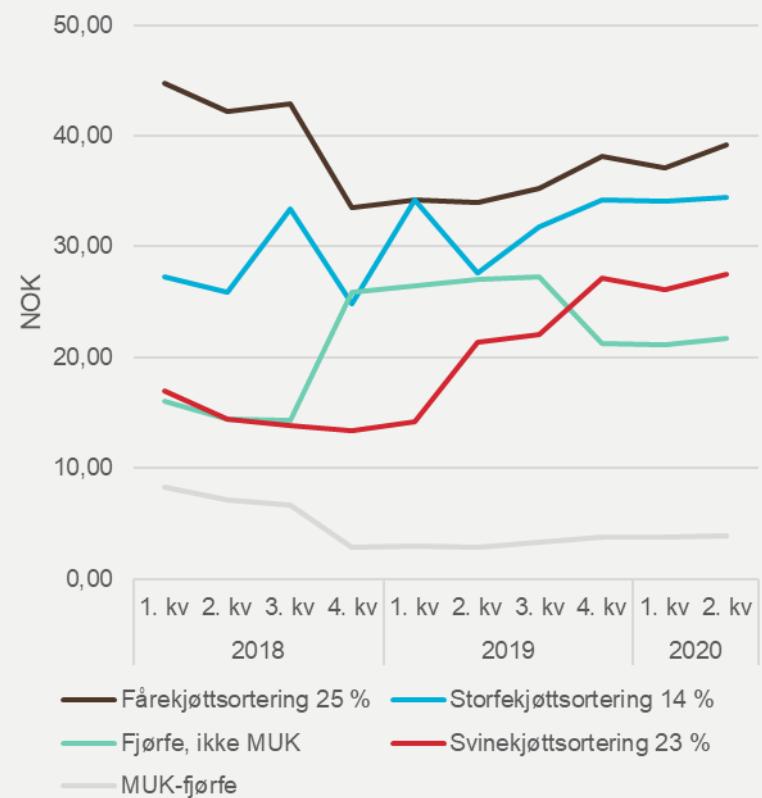
- Prisene på heleggypulver og eggeplommepulver økte i andre kvartal. Dette skyldes både valutaeffekten og økt etterspørsel. Prisene sank imidlertid noe i slutten av kvartalet.
- Prisene på konservert eggeplomme og heleggmasse sank i andre kvartal. Dette er ferske produkter som i større grad omsettes lokalt og prisene påvirkes raskere enn for lagringsdyktig eggepulver.

Kilde: Nortura.

INTERNASJONALE KJØTTPRISER

- Prisen på svinekjøttsortering har stabilisert seg på et relativt høyt nivå i 2020. Markedet ble i liten grad påvirket av korona og det var i hovedsak valutakursen som bidro til en liten prisstigning i andre kvartal.
- Prisen på storfekjøttsortering sank i andre kvartal pga. lavere etterspørsel som følge av korona, samtidig som det var mye importert storfekjøtt på markedet i EU. Valutaeffekten utlignet denne prisnedgangen.
- Prisen på MUK-fjørfe og annet fjørfekjøtt sank i andre kvartal. Dette skyldes i hovedsak utbrudd av fugleinfluensa i Polen. Valutaeffekten utlignet prisnedgangen.

Kilde: Nortura

INTERNASJONALE KORNPRISER

- Prisen på hveten svingte en del i andre kvartal blant annet pga. uroligheter knyttet til korona. Det var imidlertid valutakursutviklingen som påvirket prisbildet i størst grad. Ser man på gjennomsnittlig pris i kvartalet ble det ikke store prisendringer sammenlignet med første kvartal.
- Verdens kornlagre er store, og prognosene for neste sesong er i all hovedsak gode. Noen europeiske land og land i svartehavsområdet har imidlertid hatt perioder med tørke den siste tiden, som har bidratt til bekymringer for neste sesong og dermed dratt opp prisene litt.

Kilde: Norske Felleskjøp, IGC og Landbruksdirektoratet

EXPORT ➔

⬅ **IMPORT**

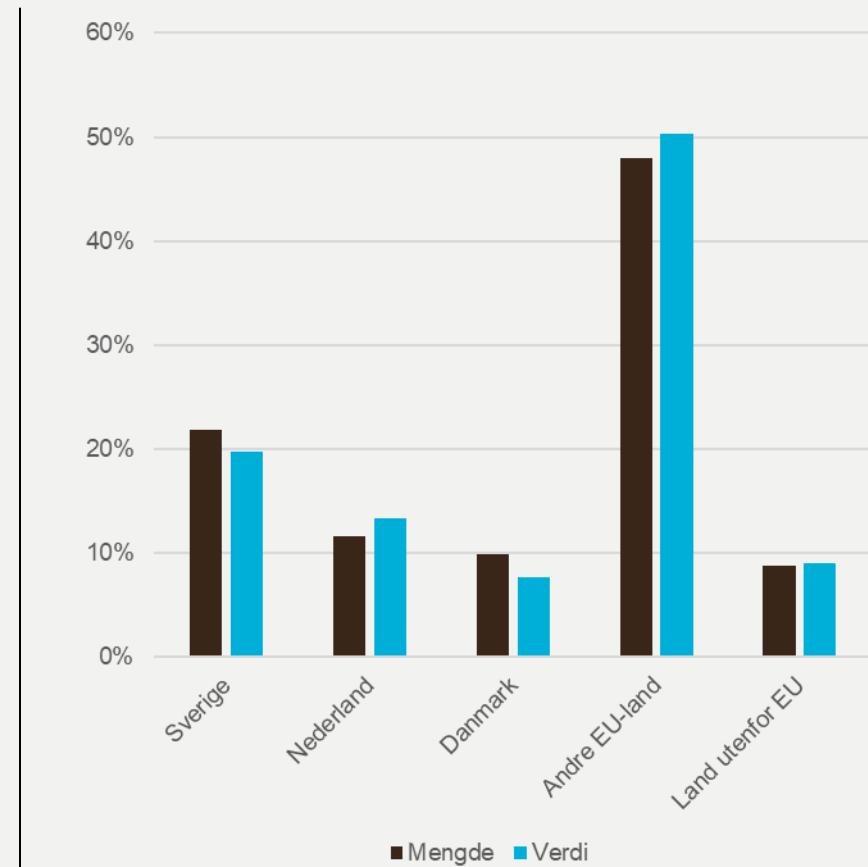
**INTERNASJONAL
HANDEL MED
RÅK-VARER**

IMPORT- OG EKSPORTUTVIKLING

- Vedlegg 3 til 6 presenterer import- og eksportstatistikk for et utvalg RÅK-varer. Utvalget består av de mest sentrale RÅK-varene, slik det fremgår av vedlegg 7.
- RÅK-varenummer for «non-food artikler» er ekskludert i utvalget. I tillegg ser vi bort fra de varenumrene i tolltariffen hvor det utelukkende klassifiseres RÅK-varer som ikke blir produsert i Norge slik som kaffe og te.
- Vi benytter det samme utvalget hvert kvartal. Videre i rapporten vil «utvalget av RÅK-varer» bli betegnet som RÅK-varer.
- En svakere kronekurs forklarer mye av verdiøkning på det vi importerer og eksporterer. Fra første til andre kvartal skyldes 5,2 % av verdiøkningen svakere kronekurs, sammenlignet med importverdien i andre kvartal i fjor kan 13 % av verdiøkningen forklares med svakere kronekurs.

IMPORTUTVIKLING

- Totalt for utvalget var importen på samme nivå som i forrige kvartal.
- De tre siste årene har importen, unntatt mineralvann og øl, falt 3-4 % fra første til andre kvartal. I år har importen falt med 9 % fra første til andre kvartal.
- Det ble importert mest RÅK-varer fra Sverige, Nederland og Danmark i andre kvartal 2020.
- Over 90 % av importerte RÅK-varer var fra EU.

Kilde: SSBs utenrikshandelsstatistikk

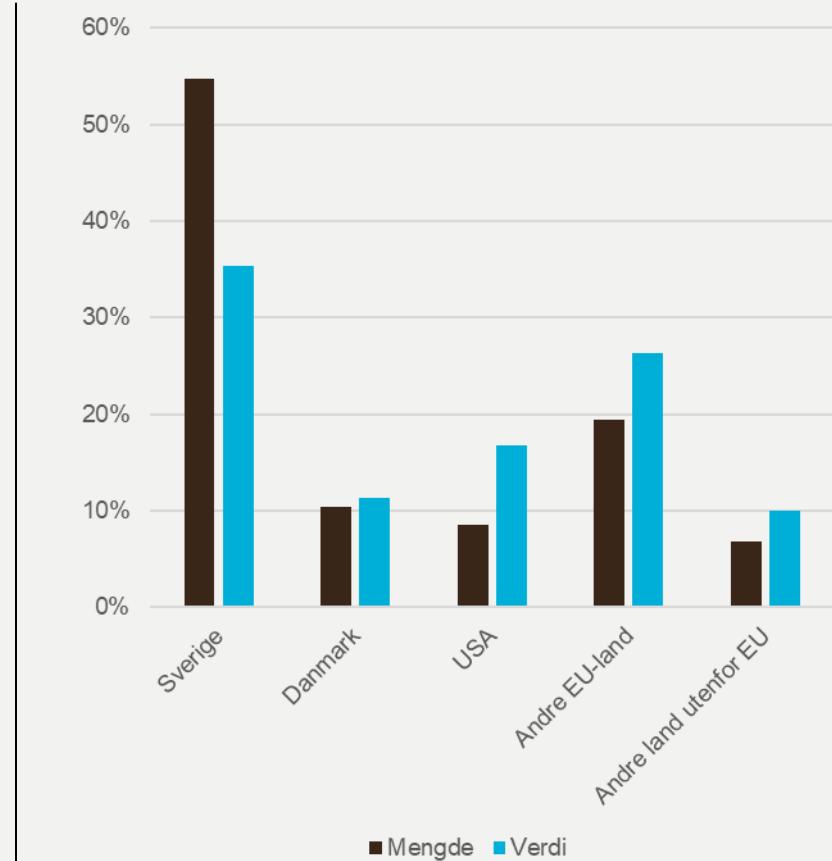
IMPORTUTVIKLING

FOR ENKELTE VAREGRUPPER

- Importen av brødvarer har økt jevnt de siste tre årene. Varegruppen omfatter også halv- og forstekte brødvarer som for eksempel rundstykker og pølsebrød. I andre kvartal 2020 falt importen sammenlignet med både forrige kvartal og andre kvartal 2019. Dette kan ses i sammenheng med økt salg av mel til hjemmebaking, og kan også forklare nedgangen i import av kaker.
- Importen av smaksatt yoghurt har falt i perioden 2017-2019. Importen er også lavere i andre kvartal 2020 enn i første kvartal 2020, og andre kvartal 2019. Forbruket har samtidig vært stabilt og markedsandelen til importert smaksatt yoghurt har gått ned fra 2018 til 2019.
- Importen av sjokolade var lavere enn i forrige kvartal, men dette skyldes normal sesongvariasjon.
- Pizzaimporten var lavere i andre kvartal 2020 enn i første kvartal 2020, og importen følger dermed en sesongmessig variasjon som tidligere. Importen er samtidig større enn i samme kvartal i fjor.

EKSPORTUTVIKLING

- Totalt falt eksportmengden av RÅK-varer fra forrige kvartal. Alle varegrupper med unntak av pizza, brødvarer, øvrig bakverk og supper bidro til nedgangen i eksport.
- Over 80 % av RÅK-varene ble eksportert til EU.
- I andre kvartal ble USA det tredje største enkeltlandet Norge eksporterte RÅK-varer til. Årsaken var en økning i eksporten av mineralvann fra 74 tonn i første kvartal til 412 tonn i andre kvartal 2020.

Kilde: SSBs utenrikshandelsstatistikk

EKSPORTUTVIKLING

FOR ENKELTE VAREGRUPPER

- 65 prosent av eksporten til Sverige i andre kvartal 2020 var mineralvann. Mineralvann har generelt sett en lav enhetsverdi, og derfor utgjør eksportverdi en mindre andel enn eksportmengde.
- Eksporten av pizza i andre kvartal 2020 økte med 4 % sammenlignet med både forrige kvartal og andre kvartal 2019. De største markedene for norsk pizza er Finland og Sverige.
- Sjokoladeeksporten falt i andre kvartal 2020, fra et høyt nivå i første kvartal. Sammenlignet med 1. halvår 2019 har eksporten kun falt 3 % i 1. halvår 2020. Nesten all sjokolade som eksporteres går til Sverige eller Tyskland.

VEDLEGG

- Vedlegg 1: Mengde ferdigvarer det er søkt PNS for 2. kvartal 2020
- Vedlegg 2: Mengde ferdigvarer det er søkt XR for 2. kvartal 2020
- Vedlegg 3: Importert mengde
- Vedlegg 4: Importverdi
- Vedlegg 5: Eksportert mengde
- Vedlegg 6: Eksportverdi
- Vedlegg 7: Definisjon av varegrupper

MENGDE FERDIGVARER DET ER SØKT PNS FOR, 1. HALVÅR 2020

Varegruppe	1. halvår 2019	1. halvår 2020	Endring	
	Tonn	Tonn	(%)	Tonn
Sukkervarer (17.04.9010-9099)	1 057	968	-8 %	-89
Sjokolade (18.06.2090-9010, 9090)	13 406	14 253	6 %	847
Næringsm. av mel, stivelse eller maltekstrakt (19.01.1010-2091, 2098, 9098)	4 967	4 226	-15 %	-741
Pasta (19.02.1100, 1900, 2091-3009)	1 786	1 890	6 %	105
Brød, kaker og annet bakverk (19.05.3100, 3200, 9031, 9033, 9092, 9098)	7 656	7 205	-6 %	-450
Pizza (19.01.2097, 19.05.9010, 9021)	11 295	10 777	-5 %	-518
Saucer og preparater for tillaging av sauser og andre tilberedte næringsmidler (21.03.9010, 9099, 21.06.9098)	2 891	1 705	-41 %	-1 186
Supper og buljonger (21.04.1011-2001)	2 129	2 106	-1 %	-23
Total	45 186	43 131	-5 %	-2 055

VEDLEGG 2

MENGDE FERDIGVARER DET ER SØKT XR FOR, 1. HALVÅR 2020

Varegruppe	1. halvår 2019		1. halvår 2020		Endring
	Tonn		Tonn	(%)	Tonn
Sukkervarer (17.04.9010-9099)	126		41	-67 %	-85
Sjokolade (18.06.2090-9010, 9090)	2 002		1 793	-10 %	-209
Næringsm. av mel, stivelse eller maltekstrakt (19.01.1010-2091, 2098, 9098)	166		130	-22 %	-36
Pasta (19.02.1100, 1900, 2091-3009)	4		4	6 %	0
Næringsm. av korn eller kornprodukter (19.04.9090)	3		4	13 %	0
Brød, kaker og annet bakverk (19.05.3100, 3200, 9031, 9033, 9092, 9098)	778		626	-20 %	-153
Pizza (19.01.2097, 19.05.9010, 9021)	1 706		1 597	-6 %	-108
Saucer og preparater for tillaging av sauser og andre tilberedte næringsmidler (21.03.9010, 9099, 21.06.9098)	273		137	-50 %	-136
Supper og buljonger (21.04.1011-2001)	24		20	-16 %	-4
Spise- is (21.05.0010-0090)	117		64	-45 %	-53
Total	5 198		4 415	-15 %	-782

IMPORTERT MENGDE

UTVALG RÅK-VARER

Varegruppe	2. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	Endring 2. kvartal 19/20		Endring fra forrige kvartal	
	Tonn	Tonn	Tonn	%	Tonn	%	Tonn
Smaksatt yoghurt	1 003	960	827	-18 %	-176	-14 %	-133
Melkebaserte drikkevarer syrnet/usyrnet	1 624	1 640	1 123	-31 %	-501	-32 %	-517
Osteerstatninger	427	386	333	-22 %	-93	-14 %	-53
Sukkervarer	4 726	6 086	4 780	1 %	54	-21 %	-1 306
Sjokolade	3 268	4 535	3 111	-5 %	-157	-31 %	-1 424
Sjokolademasse	1 252	1 665	1 294	3 %	42	-22 %	-372
Deiger	3 208	3 510	2 620	-18 %	-588	-25 %	-890
Pasta og lignende	7 543	7 923	8 780	16 %	1 237	11 %	857
Frokostblandingar, müsli og andre kornprodukter	3 342	3 177	3 488	4 %	146	10 %	310
Knekkebrød	2 650	3 156	2 681	1 %	31	-15 %	-475
Kjeks	3 086	3 360	3 944	28 %	858	17 %	584
Kake	2 402	2 457	1 785	-26 %	-617	-27 %	-672
Pizza	2 516	3 645	2 840	13 %	324	-22 %	-805
Brødvarer	14 582	14 774	13 647	-6 %	-936	-8 %	-1 127
Øvrig bakverk	8 260	9 586	8 581	4 %	321	-10 %	-1 005
Syltetøy/pulp	683	645	661	-3 %	-22	2 %	16
Sauser	8 501	9 401	8 804	4 %	303	-6 %	-597
Supper	297	415	309	4 %	11	-26 %	-106
Iskrem	1 310	730	1 406	7 %	96	93 %	677
Mineralvann	36 250	36 015	39 632	9 %	3 382	10 %	3 617
Øl	13 946	9 510	13 274	-5 %	-672	40 %	3 764
Modifisert stivelse	1 187	1 215	1 073	-10 %	-113	-12 %	-142
Totalt utvalg	122 063	124 791	124 994	2 %	2 931	0 %	202
Totalt utvalgt, unntatt mineralvann og øl	71 867	79 266	72 088	0 %	221	-9 %	-7 178

IMPORTVERDI

UTVALG RÅK-VARER

Varegruppe	2. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	Endring 2. kvartal 19/20		Endring fra forrige kvartal	
	1000 kr	1000 kr	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr
Smaksatt yoghurt	22 454	33 737	31 476	40 %	9 022	-7 %	-2 261
Melkebaserte drikkevarer syrnet/usyrnet	49 488	55 686	38 450	-22 %	-11 038	-31 %	-17 236
Osteerstatninger	15 633	15 147	11 040	-29 %	-4 593	-27 %	-4 108
Sukkervarer	273 658	362 225	303 133	11 %	29 475	-16 %	-59 092
Sjokolade	199 343	324 909	213 848	7 %	14 506	-34 %	-111 060
Sjokolademasse	36 983	54 239	48 814	32 %	11 831	-10 %	-5 425
Deiger	71 283	79 895	62 599	-12 %	-8 684	-22 %	-17 296
Pasta og lignende	125 215	147 534	159 743	28 %	34 528	8 %	12 209
Frokostblandingar, müsli og andre kornprodukter	106 034	102 348	106 810	1 %	777	4 %	4 463
Knekkebrød	68 669	80 434	67 359	-2 %	-1 310	-16 %	-13 075
Kjeks	87 718	103 026	121 632	39 %	33 915	18 %	18 606
Kake	94 176	100 896	71 278	-24 %	-22 897	-29 %	-29 617
Pizza	79 396	125 728	102 183	29 %	22 787	-19 %	-23 546
Brødvarer	251 895	275 297	268 982	7 %	17 087	-2 %	-6 315
Øvrig bakverk	246 901	298 576	282 754	15 %	35 852	-5 %	-15 822
Syltetøy/pulp	20 231	19 037	20 965	4 %	734	10 %	1 928
Sauser	249 406	289 484	287 605	15 %	38 199	-1 %	-1 879
Supper	11 935	16 203	13 704	15 %	1 769	-15 %	-2 499
Iskrem	57 160	50 427	85 213	49 %	28 053	69 %	34 786
Mineralvann	426 952	460 028	508 850	19 %	81 898	11 %	48 822
Øl	147 106	102 747	118 299	-20 %	-28 807	15 %	15 553
Modifisert stivelse	10 957	11 677	10 546	-4 %	-411	-10 %	-1 132
Totalt utvalg	2 652 593	3 109 281	2 935 284	11 %	282 691	-6 %	-173 997
Totalt utvalgt, unntatt mineralvann og øl	2 078 534	2 546 506	2 308 134	11 %	229 600	-9 %	-238 371

EKSPORTERT MENGDE

UTVALG RÅK-VARER

Varegruppe	2. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	Endring 2. kvartal 19/20		Endring fra forrige kvartal	
	Tonn	Tonn	Tonn	%	Tonn	%	Tonn
Smaksatt yoghurt	0	0	0	0	0	-100 %	0
Melkebaserte drikkevarer syrnet/usyrnet	0	12	1	246 %	1	-90 %	-11
Osteerstatninger	0	0	0	-100 %	0	-100 %	0
Sukkervarer	236	235	82	-65 %	-154	-65 %	-153
Sjokolade	1 082	1 706	717	-34 %	-365	-58 %	-990
Sjokolademasse	230	257	187	-19 %	-44	-27 %	-70
Deiger	5	14	0	-100 %	-5	-100 %	-14
Pasta og lignende	13	18	15	13 %	2	-16 %	-3
Frokostblandingar, müsli og andre kornprodukter	43	40	24	-43 %	-18	-39 %	-15
Knekkebrød	714	687	610	-15 %	-104	-11 %	-77
Kjeks	40	39	20	-49 %	-20	-48 %	-18
Kake	98	223	64	-35 %	-34	-71 %	-159
Pizza	891	889	925	4 %	34	4 %	36
Brødværer	353	280	292	-17 %	-61	4 %	12
Øvrig bakverk	1 040	885	926	-11 %	-114	5 %	41
Syltetøy/pulp	11	4	3	-68 %	-7	-21 %	-1
Sauser	279	386	184	-34 %	-95	-52 %	-202
Supper	122	129	148	21 %	26	14 %	18
Iskrem	64	212	102	60 %	39	-52 %	-110
Mineralvann	11 751	7 317	3 794	-68 %	-7 957	-48 %	-3 523
Øl	1 202	871	540	-55 %	-662	-38 %	-331
Modifisert stivelse	0	3	0	-100 %	0	-100 %	-3
Totalt utvalg	18 176	14 207	8 634	-52 %	-9 541	-39 %	-5 573
Totalt utvalgt, unntatt mineralvann og øl	5 223	6 019	4 300	-18 %	-922	-29 %	-1 718

EKSPORTVERDI

UTVALG RÅK-VARER

Varegruppe	2. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	% Endring 2. kvartal 19/20	1000 kr Endring fra forrige kvartal	%	1000 kr
	1000 kr	1000 kr	1000 kr				
Smaksatt yoghurt	0	11	0	0	0	-100 %	-11
Melkebaserte drikkevarer syrnet/usyrnet	11	350	41	255 %	29	-88 %	-309
Osteerstatninger	17	2	0	-100 %	-17	-100 %	-2
Sukkervarer	18 966	11 414	5 892	-69 %	-13 074	-48 %	-5 522
Sjokolade	62 991	93 648	33 512	-47 %	-29 480	-64 %	-60 136
Sjokolademasse	6 808	8 466	6 431	-6 %	-377	-24 %	-2 035
Deiger	147	449	0	-100 %	-147	-100 %	-449
Pasta og lignende	2 446	3 142	2 969	21 %	523	-6 %	-173
Frokostblandingar, müsli og andre kornprodukter	867	1 588	1 172	35 %	305	-26 %	-416
Knekkebrød	50 986	52 053	54 762	7 %	3 776	5 %	2 709
Kjeks	1 401	1 872	1 063	-24 %	-337	-43 %	-809
Kake	3 729	9 780	2 470	-34 %	-1 258	-75 %	-7 310
Pizza	21 229	21 494	22 443	6 %	1 214	4 %	949
Brødvarer	5 659	4 693	5 169	-9 %	-490	10 %	476
Øvrig bakverk	34 381	31 691	27 321	-21 %	-7 059	-14 %	-4 369
Syltetøy/pulp	191	114	89	-53 %	-102	-21 %	-24
Sauser	14 299	22 839	10 757	-25 %	-3 542	-53 %	-12 081
Supper	8 518	9 176	10 027	18 %	1 509	9 %	851
Iskrem	2 543	31 539	9 797	285 %	7 255	-69 %	-21 742
Mineralvann	51 797	34 012	24 732	-52 %	-27 066	-27 %	-9 281
Øl	21 967	19 437	16 686	-24 %	-5 281	-14 %	-2 751
Modifisert stivelse	4	13	0	-100 %	-4	-100 %	-13
Totalt utvalg	308 957	357 781	235 334	-24 %	-73 623	-34 %	-122 447
Totalt utvalgt, unntatt mineralvann og øl	235 192	304 331	193 916	-18 %	-41 277	-36 %	-110 415

VEDLEGG 7

DEFINISJON AV VAREGRUPPER FOR IMPORT- OG EKSPORTSTATISTIKK AV UTVALG RÅK-VARER

Varegruppe	Tollposisjon/varenummer i tolltariffen
Smaksatt yoghurt	04.03.1030/1091
Melkebaserte drikkevarer söt/syrnet	04.03.9001/9002, 22.02.9030, 22.02.9920
Osteerstatninger	19.01.9091
Barnemat og morsmelkerstatning	19.01.1010,-1090, 20.07.1001,-1007–8, 21.04.2001
Sukkervarer	17.04 og 21.06.9045-9048
Sjokolade	18.06.3100,-3200,-9010
Sjokolademasse	18.06.2090
Spise-is	21.05
Deiger	19.01.2092
Pasta og lignende	19.02.1100/1900/2091/2099/3001/3009/4000
Frokostblandingar, müsli og andre kornprodukter	19.04.1098/2010/2090
Knekkebrød	19.05.1000
Kjeks	19.05.3100
Kake	19.05.9031
Pizza	19.05.9010/9021/9022 og 19.01.2097
Brødvarer	19.05.9091
Øvrig bakverk	19.05.2000/3200/4000/9032/9033/9034/9092/9093/9098
Syltetøy/pulp	20.07.9
Sauser	21.03 utenom 21.03.1000
Supper	21.04 utenom 21.04.2001
Andre næringsmidler	21.06 utenom 21.06.1001, 9031, 9041–9044, 9090, 9093
Modifisert stivelse	35.05 utenom 35.05.2000
Mineralvann	22.02, utenom 22.02.9030 og 22.02.9920
Øl	22.03
Andre RÅK-varer	04.03.1020, 07.10.4090, 15.17.9091, 15.17.9097, 17.02.5010, 18.06.1000, 18.06.2011, 18.06.9021, 18.06.9022, 18.06.9090, 19.01.2010, 19.01.2091, 19.01.2098, 19.01.9010, 19.01.9098, 19.01.9099, 19.03.0000, 19.04.1010, 19.04.1091, 19.04.3000, 19.04.9020, 19.04.9090, 20.02.9010, 20.02.9090, 20.02.9091, 20.02.9099, 20.04.1010, 20.04.1020, 20.04.9020, 20.05.2010, 20.05.2020, 20.06.0031, 20.08.1110, 20.08.1191, 20.08.9903, 21.02.1010, 21.02.1020, 21.02.1090, 21.02.2020, 21.02.3000, 22.09.0000, 35.01.1000, 35.01.9010, 35.01.9020